

Д Е Н Ъ

НАУЧНО-ПОЛИТИЧЕСКО СЪИСКАНИЕ.

ИЗЛАЗЯ ВСЪКИ ПОНДЪЛНИКЪ.

Подписанията за ДЕНЬ биватъ годишни и ще се предлагатъ. Тъ захватъ при влизането на всякой мѣсець. Годишнината за на всѣкадъ въ Турската Държава е четири (4) сребърни меджидиета, а за на вѣнъ отъ Държавата, една златна турска лира. Настоящицѣ сѣ отгосорни за стойността на листовѣтъ, за които сѣ тѣ поржчале. За вѣсти и за други частни помѣставания, ще са плаща по 3 гр. на реда.

Писма, статии, дописки и вѣнко що са отнася до уредничеството и до управлението на ДЕНЬ, ще са испраща на право до Ступанина на Списаньето: П. П. Карапетрова, въ Цариградъ на Асма-алтж, Чауш-баши, 6. — Писма, не освободени отъ пощенски разноски и безъ под-писки, никакъ не са приематъ. — Испращанитѣ за обнародване писма или други ржкописи, били тѣ обнародвани или не, не са връщатъ назадъ.

НА 11 МАЙЯ.

Дошелъ ми празникъ народски
На Светци чисто български,
На нашѣ просвѣтители
Апостоли, учители.

* * *

Въ нашата шумна столица,
Всички сѣ млади станали,
И по мореката водица,
Къмъ Силихтаръ сѣ тръгнали.

* * *

Стигнали тамо отранко,
Хапнали щото хапнали;
Запѣли пѣсни пресладко,
И околности еклили.

* * *

Ехъ, че пѣкъ били пѣсници,
Ехъ, че пѣкъ били здравници,
Господъ ги така наспорилъ,
Що Силихтаръ са удивилъ.

* * *

Да жиспемъ са викало,
Да живѣмъ са крѣкало;
Та жабитѣ са скокнжли
Цѣли тѣ и потропнжли.

* * *

А кога все са разишло
Жебешко сѣме проклето,
Викикло гласно и силно;
«Българско племе . . . злочесто

* * *

Така ли празникъ празнувашъ,
Така ли умно мудрувашъ,
Когато дойде работа,
Да имашъ само съ плоската.»

Цариградъ, 1875.

* * *

НА РАБОТА!

Пролѣтъ е вече отдавна! Дърветата са разделенихъ, напжпихъ и разцвѣтѣхъ; цвѣтята са лѣснахъ по поленихъ и въ долчиакитѣ; птицитѣ зачуруликахъ и запнеукахъ своитѣ пѣсени; пролѣтнитѣ наши гостенки, ластовичкитѣ, ни посѣтихъ; сѣлницето вече зе да изгрѣва и по-топло, и по-милно, и по-приятно.

Пролѣтъ е вече отдавна! Цѣлата при-

бави и прелестни картини представятъ лжкитѣ и дѣбравитѣ вече отгървани отъ дебелихъ прѣпи на снѣгове и ледове. Хубави и прелестни картини представятъ поленихъ и нивитѣ . . . но въ сжщото време отъ тѣзи полени и ниви твърдѣ много стоятъ като нажаленни и пожрнали.

Пролѣтъ е вече отдавна! И вѣнко е весело въ природата. А защо не е весело Българина? Защо е той като полумъртавъ, като грѣмнатъ и записанъ? Защо, додѣто навѣнъ изъ колибата му вѣнко е живо и весело, вѣнко е радостно и живо, той стои умисленъ и дълбоко въздиша?

Защото той е боленъ. А на боленъ човѣкъ не му са весели душата, не му са разиграва сърдцето предъ хубавитѣ картини на природата.

Българина е боленъ! Може ли отказа това нѣкой. Неговата болка са усили йоще повече отъ тежката и жестока зима, която дойде така без-време да го порази.

Българина е боленъ! и ако направимъ единъ внимателенъ *диагностикъ* надъ него, ний ще са увѣримъ че болестта му е сложна и опасна, ако о-време са не земахъ мѣрки за излѣкуванетоъ му.

Българина е боленъ! Той страда отъ тѣжкитѣ болести: невѣжеството и сиромашията.

Идете тамъ въ онѣзи колибки дѣто е българския народъ; идете тамъ въ онѣзи изби или по-добрѣ кочини, дѣто обитава злощастния нашъ селенинъ и погледнете животъ!

Той сии на голата земя; търкаля са въ прахъ и нечистота; облича са на половина; недояда си; недоспива си. День на покой нема за него. Той е комахай единъ видъ добитѣкъ, който не знае друго освенъ да ходи да оре, да копае, да рови земята, и да чака божнето благословение.

Той е невѣжа. Дълбоки предразсѣдци и дебели празновѣрвания сѣ проникнжли дору до мозъка на коститѣ му и той не вижда дору що му е най-потрѣбно. Въ незнайнето си, той търси лѣкъ на своята болка въ такива нѣща, които сѣ отровителни за него. Той отива въ кръчмата и тамъ забравя своитѣ кахъри и ядове. При такова едно положение, кажете ми, окаяненъ ли е Българина или нѣ?

Колкото за насъ, ний не разбирами

ва, когато то сжществува во вѣнката си сила.

Ето го прочее, злото е толкова очевидно щото не може да са отрече освѣнъ отъ оногова, който нема напълно развитъ мозъкъ въ главата си.

Що трѣбва да са прави въ подобно обстоятелство? Що трѣбва да са прави за да са помогне на злото, което е налѣгнало нашия братъ селенинъ и не му дава да види добъръ день и честита минута?

Отговора е твърдѣ лесенъ; той трѣбва да са излекува отъ болестта, която го мжчи. Трѣба да са поразятъ въ него всички бѣлѣзи отъ сиромашията и невѣжеството.

Да! тамъ е лѣка, радикалния лѣкъ на злото.

Ний трѣбва да си сторимъ трудъ и да промислимъ какъ е възможно да прокараме свѣтлина въ оная мрачна и тъмна срѣда, дѣто лѣжи Българина. На пусто ще са просвѣщаватъ главнитѣ градове по нашенско, ако сжщото просвѣщение не са ввежда и въ селата. На пусто ще бждѣтъ вѣнчкитѣ ни усилия, ако тѣ сѣ ограничени само въ онѣзи срѣдища, дѣто живѣе по-събуденната и по-развита частъ отъ народа.

Въ такъвъ случай ний ще са намѣримъ въ онова положение, въ което са намѣрва френския народъ: високо развитие въ голѣмитѣ градища, дълбоко невѣжество по селата и палакитѣ; охолень животъ въ първитѣ, и моръ въ вторитѣ.

Ний трѣбва преди вѣнко да са погрижимъ какъ да просвѣтимъ и отворимъ очитѣ на селското население. Селското население е сжщественната частъ на народа, ако не сжщия народъ. Само тогава, когато селското население бжде добръ, развито и просвѣтено, тогава ще кажемъ ний че народа е добръ, развитъ и просвѣтенъ. Наедно съ просвѣщението обаче не трѣбва да изгубваме предъ видъ не по-малко важното питанье за вещественното подобруване на това население.

На работа! На работа въ двойното поле на науката и на занаетитѣ!

Тѣзи нѣколко редове ний препорѣчамъ на вниманьето на онѣзи, които мислятъ, че сѣ своитѣ борби за незнамъ какви *идеи* и *начала*, сѣ достойни ратници въ публицистекото поле. *Идеи* и *начала*, Боже мой, идеи и начала, огнь и слама!

ЗА НЕЖЕНЯНЬЕТО.

ЦЕРКОВНИЧЕСКОТО НЕЖЕНЯНЬЕ.
(изъ А. Дебая).

(Продължение отъ минжлия брой).

Когато християнството са настани съвършено въ Европа, Черковата като немаше вече да нанася религиозни побѣди, обърна дѣятелността си къмъ политически, къмъ мирски завоевания. За да постигне на степенъ отъ безпредѣлна сила, Римския дворъ са вида унужденъ отъ всички извори на една безпредѣлна преданостъ. Истински нѣйните служители съ тѣхните челядни интереси бѣше едно препятствие; Черковата страни това препятствие.

Трѣбаше единъ майсторски, искусенъ ударъ за да въздигне папската сила надъ силата на царетъ; калугерина зе да са мѣси во всички работи, той си присвои политическата власт и съедини духовното съ мирското: тогава, за да го възнаградѣтъ за неженяньето, напѣрихъ му други правдини. Светото Римско Съдалище пристигнало вече на тѣзи степенъ отъ безпредѣлно могъщество, не виждаше вече предѣли предъ себе. То смазваше великитъ, свалѣше коронитъ и анатемосваше царетъ. Четѣте историята на императора Барбароса.

Това ли бѣше простата и величественна мисия, що бѣше наслѣдило отъ Христа? Това ли бѣше смиреннето, скромността, обичта и добрината, що бѣше проповѣдалъ божественния учителъ?

Между това заритъ са распрѣсвахъ малко по малко надъ народитъ; човѣчеството напѣрѣваше. Поеви са Лютеръ! Лютеръ, юнака и поразители на папския фанатизмъ, употреби оржията на диалектиката и на подигравката, изострени отъ неговата буйна сладкодумностъ и мѣлнитъ на папата останахъ безъ дѣйствиѣ сръщу този ужасенъ неприятелъ, който грабнѣхъ полвината отъ силата му.

Нѣкои партизани на духовнишкото неженянье донасятъ като доказателство на полезността му, че цивилизацията на ново време дължи нему за поражданѣето си; тѣ му отдаватъ унищожението на робството и завоеванията на нашитъ свободности. Обществото въ сръднитъ вѣкове, думатъ тѣ, бѣше раздѣлено на два класса, на благородни и долни. Духовницитъ, изобщо като излѣзли отъ послѣднитъ образувахъ единъ посредственъ класъ, който като имаше право за свобода и учене приготвяше освобождението на народа. Нека приемемъ, въпрѣки исторически фактъ, че мирянитъ отъ това време не сѣ искупили своята свобода съ кръвта и златото си; нека приемемъ че нѣкои царѣ не сѣ подкопали феодалнитъ преимущества; да речемъ най-послѣ, че духовенството е спомогнало най-много на това високо човѣколюбиво дѣло: духовенството обаче не можаше ли извърши това освѣтъ чрезъ безбрачнето? тогазъ вий ще заключите че безбрачнето е необходимо за прогреса на човѣчеството! Но не мислите ли че ако Богъ би мислилъ така, той бѣше доволно силенъ за да произведе хора безчувствени на плътното щене.

Нѣ, нѣ безбрачнето е водило човѣчеството въ пѣтя на прогреса. Основателя на Евангелието не забравяше нѣщога

женитбата на своитъ ученици; напротивъ, той ги посвети; и, въпрѣки различнитъ мнѣния и авторитети що са раздигнѣ въ пазвата на черковата безбрачнето би позволено на черковницитъ, или поне бѣше търпимо до XVIя вѣкъ. Наистина тѣзи които бѣхъ женени, бѣхъ изключени изъ нѣкои редове и не можакъ да претендиратъ на нѣкои достоинства; но женитбата сѣществуваше; тя не бѣше съвършено запрѣтена. Едвамъ въ събора на тридесетѣтъ, женидбата са запрѣти съвършено на черковнитъ служители.

Идеи на безбрачното, тогава пакти събарянтъ, изново са намѣсти на своя пиедестелъ и утвърди оттогава пакъ на сѣщия съборъ:

«Ако нѣкой смѣе да рече че безбрачнето не е по-свето отъ женидбата, да бѣде проклетъ.»

Казватъ че Пий IV, който тогава папуваше, като са научилъ че разискватъ, въ събора, за женидбата на калугеритъ, като добро, изказа неблагодарността си на посланницитъ: «Очевѣстно е, казалъ той, че въвѣжданѣето на женидбата въ духовенството, като обърне вниманѣето на членовѣтъ му къмъ тѣхнитъ челяди и родина, ще ги отстрани малко-помалко отъ Светото Съдалище, и че да имъ са позволи да са ожениатъ, ще каже да са събори Иераршията и да са докара папата да бѣде единъ простъ римски владика.

Историята отъ онова време ни разказва, че кардиналитъ и по-старитъ владци сѣ опрѣли отъ венчката си сила на рѣшението, което запрѣтаваше женидбата на духовенството; и че по-младитъ, които трѣбаше да са присѣднѣятъ съ тѣхъ, осѣдихъ женидбата и казвахъ: Това насилствено рѣшение не бѣше ли сторено съ цѣлъ на милостъ, на преданностъ, на жертвуване? — Това което е положително, то е дѣто по новината на това повѣление отъ събора на тридесетѣтъ, вѣчко духовенство са развѣлнува и знае са колко мѣмрания и гълчения са поевихъ въ поповѣтъ!

Това е историята на неженяньето на духовенството въ западъ.

Като тургами подъ очитъ на вѣски християнски, благочестивъ, безпристрасенъ сѣдникъ, многобройнитъ спѣнки и прѣния, които пороци безбрачнето, потвържденията, отрицанията, защититъ, полузащититъ, нека му кажемъ йоще да обърне своитъ погледи къмъ Православната Черкова, която е по-близка до старитъ предания, която заповѣдва неженяньето за своитъ попове, когато Римската ги запрѣщава; и нека го попитами този сѣдникъ, не излазя ли това заключение: *черковната история, която сама ни донася доказателство че, въпрѣки узаконенията, повелѣнията и съборитъ, до събора на Тридесетѣтъ, неженяньето за въздържанѣето, всѣкога разисквано, не е било никога рѣшено; тогава трѣбва да мислимъ че закона, издаденъ въ негова полза, и съ смѣнително многослѣсие е билъ съ похвална цѣлъ; но този законъ, който нема никакъвъ евангелски характеръ, може да са гледа като правило отъ чиста дисциплина. Така, черковнитъ закони, намѣсто невгъвателни, както ги мислятъ нѣкои, напротивъ са измѣняватъ споредъ времената.*

Нека сега, въпрѣки тѣмъ, че са забравѣли

жимъ странния характеръ и жаловитѣ фантазии на човѣческия духъ: неженяньето, което старината нападаше и презираше толкова злѣ, което бѣше направила дору не възможно; неженяньето, което са гледаше всѣкога като порокъ или поне като слабостъ, станъ изведнѣждъ добродѣтель, степенъ на съвършенство.

Всички моралисти припознаватъ, че безбрачнето е добродѣтель; че едно време черковническото неженянье могло е и да бѣде полезно; но **ПО ПРИЧИНА НА ПРОГРЕСА И СВѢТЛИНИТЪ НА НАШЕТО ВРЕМЕ, ДНЕСЪ ВЕЧЕ ИМА ПОТРЕБА ОТЪ ЕДНА РЕФОРМА.**

Наистина днесъ вѣски умѣтъ и разумѣтъ човѣкъ разбира, че единъ женѣтъ калугеръ ще може пакъ да си проповѣдва най-добрѣ евангелскитъ добродѣтели; че даже като самъ той има една челядъ, и самси знае що ще рече домашни добродѣтели, той ще е каджрейтъ да ги поучи и чрезъ примѣръ.

Мнозина ще ни кажатъ че ний твърдѣ отрано заченвами тѣзи питання, като привождами члена на г-нъ Дебая въ Списанѣето си. Но нашето мнѣние е съвсѣмъ друго и ний ще са повѣриемъ да видимъ смѣтката и съ безбрачната добродѣтель на нашитъ чернокапци. Ще приложимъ обаче преди да свършимъ, че ако деня за реформи и да не е настанѣлъ, то, почакайте; до тогава обаче не дѣйте говори и лѣга предъ Бога и предъ свѣта че безбрачнето е по-чисто и по-свето отъ женидбата!

ПО ЗЕМЕРАБОТЕНЬЕТО.

Какво значенѣ има земеработенѣето. — Основнитъ хранителни начала на хлѣбнитъ растения. — За хранѣнето въобще.

(Продължение отъ минжлия брой).

Да внимнемъ подиръ това по-отблизо въ съставенитъ части на зърното на хлѣбнитъ трѣви, и да са постарѣемъ да кажемъ отъ какви начяла са състоѣтъ тѣ, като разглѣдаме така сѣщо и другитъ хранителни вещества, които служатъ за хранѣ на тѣлото ни. Да съобщимъ нѣкои подробности за обработванѣето и различното употребяване на тия трѣви.

Зърната на пшеницата, ръжѣта, ѣчемика, овеса, и др. съдържаватъ въ себе си ситенъ прахъ, който са нарича *крахмалъ*. И въ барабойя и въ другитъ растения са намира крахмалъ. Ако въ една платняна торбичка са тури малко пшенично брашно, пакъ са потоци въ сѣждѣ съ водѣ и са бърка така щото да може да са размие брашното, тогава водата става бѣла, а ако са остави да постои нѣколко време, на дъното на сѣжда са образува единъ видъ бѣла отайка. То е — крахмалъ. Така сѣщо са получава крахмалъ и отъ суравъ стритъ барабой. Той, за отличие отъ пѣрвия, са нарича барабойнъ крахмалъ или *барабойно брашно*. Сварения въ вода крахмалъ става на кашѣ, която, като са подчерви съ вишневъ или малиновъ сокъ, са употребява за ѣденѣ; или служи просто за мазанѣ книги, мукави и въ подвързване (нишасте); служи оше и за накрахмалване (колосе)

стп. Всичките горѣказани свойства за крахмала всѣкому сж познати, но може би да не знае всѣкой че крахмала, при нѣкои условия, може да са преобърне на захарь. Това са случави напр. въ ъчемичното зърно въ това време когато захване да прорастува; его отъ гдѣ е сладкѣтъ ъчемичения сладъ (malt), когото приготвяватъ така като оставятъ да прорастѣтъ ъчемиченитѣ зърна.

По обема си крахмала съставя най-големата частъ на зърното, но по качеството си не е самата хранителна частъ въ негова съставъ. Ако водата въ който крахмала остана на дното на есжда, ѣх прелѣмъ излека въ другъ есждъ и ѣх възваримъ, тогава тя изведнѣждъ отъ бистра става мътна, и на повърхността ѣ са набира тънко едно като отвара вещество. То е така наречената *растителна бѣлина*, която твърдѣ прилича на яйценния бѣлтѣкъ, защото като него са разлива като са тури въ вода, а на часа са ежстѣва, като възваримъ водата. Спорѣдъ хранителността си растителната бѣлина е по-важна отъ крахмала; тя е толкози хранителна, колкото и яйценния бѣлтѣкъ. Въ тая вода, която ний сега възварихме, остана още малка частъ *захарь* отъ пшеничного брашно; това може да са познае по шюпаньето, което са свѣзва на повърхността на водата, като ѣ са притури малко отайка. Като извадимъ изъ горбичката казанитѣ три вещества: крахмала, растителната бѣлина и захарьта, щемъ намѣримъ сега въ нея една жълтовита, клейка, жилага масса. То е — растителния клей или *клейковина*. И така, его всичкия купъ на хранителнитѣ начала на хлѣбното зърно. Растителната бѣлина и клейковината лѣжѣтъ близо до външността на зърното, а крахмала захваща вътрѣшността. Отъ тука са разбира вече, че хлѣбъ опеченъ отъ такова брашно, което е съвършено очистено отъ *трицитѣ* т. е. външната кора на зърното, бива по-малко хранителенъ, отъ онзи, който е опеченъ отъ брашно, на което не сж вземени трицитѣ, макаръ въ последния случай и да не е толкози бѣлъ.

Като доде речъ за хранителнитѣ начала на хлѣбнитѣ зърна, нека прибавимъ нѣколко свѣдѣния и за храненьето.

Хранителнитѣ вещества ни сж нуждни за двѣ цѣли: въ първата, за подновяваньето на силитѣ ни, които постоянно са изнураватъ въ работата, въ движеньето, въ дѣятелността на сърдцето и др. подобни; въ втората за добавяне на тѣлото такива материали, които служѣтъ за диханьето, а спорѣдъ него за съставяньето и поддържаньето въ кръвната топлина. За първата цѣль служатъ тия вещества, които съдържѣтъ въ себе си много *азотъ*. (Азотъ е това въздухообразно тѣло, което по обемъ състави $\frac{4}{5}$ отъ въздуха.) Тия вещества сж слѣдующитѣ: *бѣлтѣка*, (въ яйцата и въ всичкитѣ животни и растителни сокове); *сирното вещество* или *казеинъ*, (въ млѣко и въ шюплопнитѣ наши плодове); *влакнината* или *фибринъ*, (въ мѣсото и въ кръвта на животнитѣ) и най-послѣ *клейковината*, (въ хлѣбнитѣ трѣви). Така кръвта като са образува отъ тия вещества, то тѣхъ ги наричатъ въобще *кровооснователни* хранителни начала. За втората цѣль служѣтъ безопаснитѣ хра-

нителни вещества: *мазѣта*, *крахмала*, *захарьта*. Защото отъ послѣднитѣ тия вещества са поддържѣхъ диханьето и топлината на кръвта, тѣхъ изобщо ги наричатъ *топловтори* начала на кръвта. По заключение отъ казаното, не е нужда да са каже, че азотнитѣ вещества не могѣтъ да поддѣйствуватъ никакъ за поддържаньето топлина въ кръвта; но ако би да са храни само съ едни тия вещества (безъ азотни), то за да са докара потребното количество топлина въ тѣлото, ще трѣбва да са употрѣби такава храна (азотна) много повече, отъ колкото може да носи организма. Въ нѣкои случаи (но това не съставя правила) може да са живѣе, като са храни само съ азотни вещества. Колкото за безъазотнитѣ вещества не ще ни дума: безъ тѣхъ нема животъ. Съ опитъ е доказано, че ако напр. куче или друго нѣкое животно са храни съ мазъ само, крахмалъ или захарь, то тѣ са разболѣватъ и най-послѣ отъ 9 до 18 дена умирайтъ. Отъ това за да бѣде храненьето сжщо храненье, трѣбва разумно да са смѣсва въ храната и отъ тѣхъ и други вещества. Въ хлѣбното зърно клейковината и бѣлината служѣтъ за съставяньето на кръвта, а крахмала за да — подкрѣпя топлината ѣ. Въ мѣстотъ за първата цѣль служѣтъ фибрина и бѣлината; за втората — мазѣта и нѣкои други вещества; но така като послѣднитѣ въ мѣсото сж по-малко отъ колкото първитѣ, то и разумѣва са, че мѣсото бива полезно, когато са ѣде съ хлѣбъ и овощия: въ тѣхъ топлоосновнитѣ начала сж повече. Само по себе си са разумѣва отъ това, че добръ сж разпредѣлени въ природата тия сжществени хранителни начала, които ний приемами въ напето естество, т. е. добръ е приспособлена храната на наптитѣ потребности.

Превелъ Ив. Н. Минтовъ.

ТЕМЕНУГАТА.

Буйния есенний вѣтръ съ шумъ и бученье задуха въ срѣдъ лѣса; тѣжко стана за тънката брѣстъ, трѣпераше страховивия осенъ, а горката върба ронеше сълзи въ поснѣлото отъ страхъ езеро; Понеже всичкитѣ ѣ вѣтви бѣхъ са испочунили и испадали отъ силния вѣтаръ. Само единъ доста старъ джбъ стоеше безъ страхъ: коренитѣ му дълбоко влѣзли въ земята, а стеблата му дебели и ямки. Пожълтелитѣ джбови листа, силно са уловихъ едно въ друго и не даваха на вѣтра да оголи родното дърво.

Въ подножieto на дебелия джбъ, лежеше мжничката теменуга. Мжничката шубѣрка (или малко дръвце) са стисна, сухитѣ ѣ листца са обърнахъ на витли (spiral, бурма) и жално са движяхъ помѣжду си; главницата ѣ опустѣ, и на бѣдното теменужкино лице са начѣртавахъ чѣрти отъ сълзи.

Новъ вѣтаръ духна въ лѣса: наведе са той по земята, съ намѣренье да помѣсте затрупаната съ шума почва. Двѣ листца отъ теменугата са вдигнахъ високо по въздуха, и неудържимо са увлѣкоха доста на далѣчь. Последнѣлата теменуга, съ голѣма мжнотия сполучи да са улови и стисне у корена на стария джбъ.

Нѣ ето, че вѣтра замина за въ полето, слѣдъ като остави лѣса въ покой. Всичко стана тихо между дръвитѣ. Само едни слаби въздишки са чувахъ тукъ-тамъ. Измѣченната отъ страхъ теменуга, лежеше още при корена на стария джбъ и чакаше вече смъртъта, като скърцаше сухитѣ си петали (лепетки). Най-послѣ съ голѣмъ страхъ вдигна очитѣ си кѣмъ стария джбъ и му продума: «Прощавай старий джбе! Благодарѣ ти за сѣнката и хладността; ти бѣше добръ за мене и всички бѣха добри — благодарѣ ви всички добри! Прощавай, свѣтъ Божий! веднѣжъ за всегда: азъ умирамъ.»

Стария джбъ, който не преклони глава прѣдъ бурата, пооглѣда подножieto си — «Ти страдашъ бѣдна теменужке.» Каза той, да: — «Нѣ ти нема да умрѣшъ: силния вѣтръ ни ломѣ, буйния джждъ ни сѣче, лютия снѣгъ отрудва вѣтвитѣ ни. — Нищо нема да умрѣ!»

— Нѣ сърдцето ми престана вече отъ да тупа, сока са останови въ жилитѣ и азъ осѣщамъ, че смъртъта вече наближава, говореше съ слабъ гласъ полумъртвата теменуга.

— Нищо не умира на свѣта, продължи стария джбъ: — повѣрвай ма: Азъ живѣхъ вече отъ дълго време. Азъ съмъ първия преселенецъ въ тоя лѣсъ; при мене сж са насадили всичкитѣ семена, които гледашъ че ма окръжаватъ; азъ видѣхъ дѣтинството имъ и младостъта имъ; много съмъ видѣлъ прѣзъ живота си, продължаваше джба. Нищо не умира съвсѣмъ. — Повѣрвай ма младая теменужке!

— Слушай, продължи стария джбъ: — Веднѣжъ видѣхъ какъ умираше една млада брѣстъ; въ това сжщо време и азъ бѣхъ младъ, обичахъ бѣдната и превивателна брѣстъ и не могъ сега да си напомянѣ за нея безъ скърби, и за страданията ѣ съ плачь. Свободно расте и порасте около ми и тя бѣше за това доста щастлива; нѣ доде ненадѣйно една немилостива челоуѣческа ржка, и погуби младото дръвце, съ растреперано сърдце гледахъ какъ течеше красенъ и бистръ сокъ изъ ранитѣ ѣ. Видѣхъ какъ искапахъ зеленитѣ ѣ и красни листца, видѣхъ тоже какъ тихичко въздѣхна и умрѣ. Настана пролѣтъ, слѣдъ като са измина есеньта и зимата, погледнахъ и за жалость, що да видѣхъ! падатъ прѣвивателнитѣ ѣ вѣтви и стеблицето ѣ са наклони кѣмъ земята. Сутринята на единъ лѣтентъ день стана голѣмъ трѣсакъ: поогледахъ са, и едвамъ сварихъ да раскрия широкитѣ си обятия — бѣдното дръвце падна прямо на гърдитѣ ми. Азъ стояхъ като вкамененъ отгорѣ, и държахъ ягко въ обятията си сухата брѣстъ. Не помнѣхъ колко време съмъ стоялъ така, казва са че много дни и ноци преминали презъ главата ми. Когато са свѣстихъ, що да видѣхъ! драгоцѣнния ми товаръ станалъ на прахъ и на пепелъ и са прѣсепалъ погърдитѣ ми. Живота ми опустѣ; нищо не ма занимаваше. Нѣ времето си зело своето; настана пролѣтъ и дошло елѣнцето, азъ са смаяхъ, като са поогледахъ, съзрѣхъ мѣстотъ дѣто е стояла моята ненагледана, — сърдцето ми силно са растреперѣхъ: на това сжщото мѣсто израсла тѣнка млада брѣстъ, въ всичко прилична на моята любезна. Разлюлѣхъ всичкитѣ си вѣтви, расклатихъ кичаста-

та си глава, думящия въ себе си, че това е сънъ. Нъ то не било сънъ. Моятъ драга бръстъ оставила здрави корени; нито единъ червей е можилъ да влѣзе въ сърдцето ѝ; то било чисто и непорочно и дало отъ себе си нови издънки по-хубави и по-красни отъ първитъ. — Нищо не умира съвѣтъ, повѣрвай ма; съ това свърши стария джбъ.

Теменугата са наведе къмъ корена на джба; лицето ѝ бѣше поблѣднело, силитъ ѝ я оставили; нъ облѣгчителнитъ джбови думи, остали въ дълбочината на сърдцето ѝ — Възможно ли е, думаше тя, да не е свършено всичко за мене?

Тя си напомнила за коренитъ си. — Да ли не ще са вмѣкне нѣкой лошъ червей въ сърдцето ми, за да го префде? рѣкла въ ума си: — нъ не, почвата около джба е здрава, коренитъ ми са цѣли и здрави, и азъ всекога ще ги подновявамъ. Нъ възможно ли е да не е всичко свършено? . . . Въ това време сърдцето ѝ бѣше смутено.

Впрочемъ вѣтъра продължи духането си йоще много време, и поломи сухитъ вѣтви, и ето, най-послѣ че настана и зима; студения снѣгъ покри земята съ бѣло сукно; вѣтвитъ на бръстята са прехважъ и пращажъ отъ тежестта на снѣга; глухъ стана стария джбъ, но ягикитъ му и здрави корени силно са държажъ въ земята, а отъ теменугата нито слѣда можя да остане. Между това сълницето поглѣдваше прѣзъ облацитъ на своитъ любимци; показваше са на небето и лжигитъ му изведжжъ са пѣхважъ подъ голитъ вѣтви, ласкающецъ голитъ глави на дърветата, пѣново са исправа на небото слѣдъ като премине изъ лѣса, и са изгубва въ края на земята. Дълго време не са появи, и жителитъ въ лѣса са отивахъ, вече когато го не видѣтъ. Нъ сълницето блѣсва пакъ и изведжжъ захожда (залѣзва) слѣдъ като предкаже бѣдѣнето за въ лѣса. То думаше така: «Надѣвайте са!» Съ тая си дума то даваше на всички сила; и наистинна сичко стоеше бодро и мълчишкомъ са надѣваше. «Кога? кога ли?» продума тогава младата върба, и са поведе къмъ покритото съ ледъ езеро, за да пробие протоцитъ си; нъ прозрачния ледъ не бѣше са йоще стопилъ. Сълницето пакъ изведжжъ поглѣдне, засмѣе са, и всичкитъ замръзнали по вѣтвитъ капки прелестно го отражаважъ; дърветата са виждажъ като да са подновяватъ и покриватъ розовия свѣтъ, нъ не слѣдъ много всичко пакъ поблѣдне и стане като мъртво.

Ето зимата са измина; и сълницето почна вече често да нагледва полето и ливадитъ, и вече не както напрѣдъ (сир. презъ облацитъ), и много време си играеше съ воднитъ капки, които падахъ отъ вѣтвта на вѣтвта; снѣга стана доста мѣгъкъ; той бѣше съвѣтъ готовъ да са превърне въ вода, нъ мразъ не му са щеше сѣ йоще да отстѣпи на сълницето, и когато то заходи на края на земята, той (мразъ) изведжжъ останавливаше вшутливитъ си лѣскавини, и закриваше съ ледна ципурка (мръжица) останалия снѣгъ, а пѣкъ новия сокъ спираше въ вѣтвитъ. Изведжжъ сълницето изгрѣваше и отдавалъ рѣжеше всичко, и най-послѣ изгони всичкия мразъ.

Неостана вече снѣгъ въ лѣса; вѣтвитъ на дърветата са освободихъ отъ тя-

жестта му, и колкото бѣ останалъ и той са стопи; красенъ сокъ трѣгна по жилитъ имъ, по нѣкои страни са зеленѣеше мѣхъ; показвахъ са дебелъ красни мѣхове отъ фамилията (семеиство) на младитъ зелени треви. Стария джбъ са оми, стрѣска желтитъ си листа, очисти съ вѣтвитъ си мръжитъ що небръжливо бѣхъ оплели трудолюбивитъ паяци, и са приготи за да пустне нови зеленки и кждрави листца. Веднага му доде въ ума за подножието му, и като са поогледа видъ младата теменужка обсирана (покрита) вече съ тъмнозелени листца; нежната ѝ главичка едвѣтъ можеше да са показва изподъ тѣхъ; показва са слѣдъ малко, нъ очитъ ѝ бѣхъ покрити йоще съ тънка мръжица. Видъ я стария джбъ и я залиби. Не слѣдъ много мръжицата, която покриваше очитъ ѝ, са раствори и най-послѣ падна на плѣщитъ ѝ: витловиднитъ ѝ листца са развихъ, радостно отвори очитъ си, турри на-крѣстъ двѣ отъ своитъ зелени листенца, вдигна очитъ си къмъ небето, и прѣсна къмъ тамъ едно тънко облаче съ чудни благоухания.

— Здравствуй, добрий, старий джбе; азъ въскрѣснахъ! рече тя, и съ голѣмо въсищение са поклони на стария си другаръ.

Превелъ Х. И. В.

НОВИ СПИСАНИЯ И КНИГИ.

Училище. — Излѣзли сж 23 и 24 брой на *Училище*, въ които сж свършва четвъртата му годишнина. Издателя-студентъ, г. Р. И. Блъсковъ, ни обажда въ тѣзи два бройове, че и за напрѣдъ ще продължава издаването на *Училище*, че ще направи нѣкои промени за подобрѣването му, но че не може йоще да каже нищо положително за това. Додѣто ожидами обѣждоването на тѣзи хубави обѣщания, отъ стѣрна на дѣда Блъкова, ний ще му пожелаемъ петата година по-честита и добротчеста отъ четиритъ преминѣли въ дѣятелността му по списването и издаването на *Училище*.

КЪМЪ * * *

Имашъ право; нашта пѣсенъ,
Май безмѣстно са пѣе;
Вечъ не трѣбва гнила пѣсенъ,
А сѣме да са сѣе.

* * *

Имашъ право, брате мили,
Но кажи ми, тебъ молижъ;
Какъ са пѣе тѣй безъ сила,
Въ сиромашка неволя.

* * *

Тебъ е харно, тамъ у ваштъ,
Ти си пѣешъ високо,
Че около твоята шея,
Доволно е широко.

* * *

Но азъ какъ бихъ пѣлъ иначе,
Като тука, по назѣ,
Чорбаджийска врана граче;
Братко, Господъ да пазѣ!

* * *

Остави ма, азѣ тѣка,
Злѣ добръ ще я карамъ.
Сегисъ тогисъ ахмашката,
Пѣсници ще поѣвамъ.

* * *

А ти пѣй си както знаешъ,
Както Господъ та учи,
Салтъ пазѣ са колко можешъ,
Отъ *чорбаджийско* куче.

ВЪТРЪШНИ НОВИНИ.

Цариградъ, 18 Майя, 1875.

Днесъ ний са повръщамъ за да кажемъ нѣколко думи вѣрху многочисленото събрание на *Фенеръ*, за което читателитъ ни иматъ вече довольно подробности. И най-напрѣдъ нека са попитамъ да ли е имало резонъ дѣтръ това събрание? — Нѣкои си искатъ да кажѣтъ, че при съществуването на едно наше си духовно началство, това събрание немало си никакъ мѣстото да стане. Ний не разбирами никакъ този аргументъ. Защото имамъ духовно началство, то народа, то нѣкои по-важни стави отъ народното тѣло нематъ ли право да са собиратъ и да размислятъ за своитъ собствени еждѣби, когато виждатъ че тѣзи еждѣби не сж отъ естество да утѣшаватъ истинния родолюбецъ?

Нека дума и поддържа кой какво ще, а нашето убѣждение е, че събирането на малко или много Българи да размислятъ за недобрый ходъ на екзархийскитъ работи си има мѣстото. Като цѣльта е хубава, добра и искренна, то ний не отивамъ по-надалече.

Всѣкога народа има право ако не да контролира, то поне да надзирава хода на своитъ дѣла. Прочее събрания по тая частъ сж позволени и пакъ сж позволени.

Между това трѣба да прибѣрзамъ да кажемъ, че за насъ събирането на нѣколко цариградски Българи не е събиране на българи първенци и чорбаджии, ни най-малко събиране на народни представители. Предъ нашитъ очѣ е просто едно събрание на нѣколко цариградски Българи, които желаятъ поправлението на нѣкои работи, не до тамъ добръ намѣрвающѣ са въ нашата Екзархия. Би било недостойно за тѣзи личности да гледатъ злото предъ очитъ си и да оставятъ на фаталността всичко.

Но да ли всички звани и събрания сж били проникнѣти отъ онова високо чувство за поправление на дѣлата? Да ли всички сж били положително убѣдени въ законността на своитъ претенции? Да ли всички сж били расположени съ еднакви хубави, похвални и благородни стремления?

Ний са съмнѣвами. Съмнѣвами са толкова повече защото въ реда на първо-разискателитъ съгледвами такива хора, каквито сж оная нечиста редакторска двоица на *Вѣкъ*.

Утѣшавамъ са обаче съ това дѣто тая нечиста двоица е била увѣрена въ тоя случай, че помежду Българитъ са намѣрватъ и такива хора, които, ако и не юристи, богослови и философи, могатъ да докажѣтъ заблуждението на тѣхнитъ теории и идеи толкова очевидно, колкото е очевидно че $2 \times 2 = 4$.

Да! не съ чиста съвѣсть, не съ искрено желание за поправление на истинно недобритъ екзархийски работи е присѣствувала тука *Вѣковата* редакция съ нѣкои отъ *спкоумнициитъ*. Това казвѣми и повтарѣми.

Толкова за събирането; а колкото за самото изложение ний има да кажемъ че то заключава много такъвизъ редове, които показватъ че не чистосърдеченъ и

добросъвестен е бил потика на тѣзи, които сѣ му дали подобно направление.

Да! недобросъвестен е бил потика, който ги е подбуждалъ; защото интътъ не бихъ правилъ такива бѣлѣжки въ прошеніето си къмъ Ексарха, които дигатъ просто и чисто на омрага и мѣстъ къмъ личноститѣ на Ексархийския Свѣтъ. Ексархийския Свѣтъ сѣществувалъ незаконно! така говори прошеніето. А отъ кога сѣществувалъ тоя свѣтъ? А дѣ бѣше тоя свѣтъ, и дѣ бѣха днешнитѣ първоразискатели отъ толкова време насамъ? Сега ли пѣкъ имъ доде на ума че сѣществуваніето на тоя свѣтъ е незаконно?

Ний да не отъ самага *Дон-Кихота* противъ Ексархията, сирѣчь отъ благочестива. Ей! сега за първи пѣтъ чувани че Ексархийския Свѣтъ сѣществувалъ билъ незаконно. Това като е така, ний не можемъ да не са съмнѣвани твърдѣ много въ чистотата на цѣлѣта на много членове, които са засѣдали на 2-й Майя на Фенерѣ.

И намъ твърдѣ са ще да отдадемъ всичкото или по-големата частъ отъ направленіето, което сѣ зели разискваніята и рѣшеніята, на онѣзи неусипни трудове, които е положила нечистата редакторска двоица на *Вѣкъ* отъ толкова време на самъ.

Да! глосира «сѣществуваніето на Ексархийския Свѣтъ, така както стои той по настоящему, като е една отъ главнитѣ причини на извѣстното лошо състояніе на работитѣ, е въ сѣщото време една неоспорима незаконностъ,» този говоръ ни са види като оригинално пораждане отъ мозѣка на двѣтъ познати редакторски и юристски глави. Това заключение обаче ний са чудимъ и маемъ какъ са одобрили и подписали толкова почитаеми господа, на които за искренности и добросъвестности имъ нмамы доволно силни факти. Ей! ний трѣба да кажемъ това колкото е възможно по-високо за да ни чуютъ и разберѣтъ всички които трѣба, че е дору безобразіе да са отдава днешното нередовно отиваніе на ексархийскитѣ работи на Ексархийския Свѣтъ, и само на ексархийския свѣтъ, нѣщо къмъ което токоречи е насочено всичкото съдържаніе на прошеніето.

Нека бѣдемъ по безпристрастни; нека оставимъ надалечъ призмѣтъ на едно измамливо или нарочито приготвено гледаніе; нека погледнемъ на работитѣ съ чисто око. Призоваваме прочее всички, които сѣ подписали прошеніето, и които слѣдователно сѣ съгласни съ глосира: «сѣществуваніето на Ексархийския Свѣтъ е една отъ главнитѣ причини на свѣтното лошо състояніе на работитѣ» да турятъ рѣка на сърдце и да си кажѣтъ въ свѣстѣта си: не сѣ ли по-други най-главнитѣ причини на лошото състояніе на работитѣ; да си кажѣтъ: не щѣше ли днешния ексархийскій свѣтъ да свѣрши твърдѣ много нѣщо ако най-главнитѣ причини на злото са премахнахъ?

Колкото за заплатитѣ на свѣтницитѣ нѣкои отъ бѣлѣжитѣ по този предметъ можѣха да си иматъ мѣстото, а именно, че при днешнитѣ ни народочерковни нужди, като общъ ексархийскій домъ, като черкова, училище и пр. заплащаніето е малко тежко. Но народа е тѣй

искалъ, а съ него и ний по начало имамы убѣждението, че на свѣтницитѣ трѣба да са заплаща. Ако днесъ обстоятелствата не позволяватъ щото това заплащаніе да бѣде, то не ще каже че то не трѣба никога да бѣде. Самия уставъ предписва това заплащаніе. А кой може отрече че устава е едно дѣло изработено, одобрено и потвърдено отъ народни представители, слѣдователно, кой може отрече че устава е потвърденъ отъ самия народъ?

Е, добръ! тогава? — тогава, какъ са нарича безаконностъ, което е законъ, правило, редъ? Но вий казвате, че Ексархията писала за свѣтници безъ заплати, че Правителството не одобрило заплащаніето и прочее. То и да приемѣми това за фактъ, тогава излиза на явѣ друго питаніе, а именно, унищожавали ли са този членъ отъ устава относително до заплатитѣ? Колкото за насъ ний не можемъ да разберемъ какъ може да са помисли че са унищожавали когато устава е на пѣтъ да са поитвърди, и когато самото Правителство ни е казало формално да са управляваме споредъ него до потвърждаваніето му.

Даваніето пари за заплатитѣ наистина не е хубаво нѣщо и особено когато предлежи да не земамы ний тия заплати, а други. Даваніето е всѣкога тежко за народа. То е зло. Но когато предлежи да са искупи друго по голѣмо зло, каквото е порабощеніето на общото мнѣніе, отчужденіето на народа отъ правото да располага той по волята си своитѣ си работи, ний смѣло препорѣчвамы на народа даваніето на заплати а не недаваніето. Защото съ това даваніе водно, опредѣлено и явно, той бива господарь и ступанъ на правдинитѣ си, а слуги на народната воля сѣ онѣзи, на които са плаща, когато съ недаваніето ужъ на заплати са оставятъ отворени портитѣ за неопредѣлено и скрито вземаніе. Чрезъ недаваніето заплати народа бива исклученъ отъ правдинитѣ си, и рабъ на тѣзи на които неплаща ужъ, но които могѣтъ всякакъ да го глобѣтъ, и още безъ да имъ заповѣда.

Който иска да сѣди и да заповѣдва, той трѣба да плаща, трѣба да дава и да не гледа че сѣщо по му става. Евтино е робството, за него нищо са не плаща. Роба нищо не дава, а всичко му зематъ и не го питатъ.

Ако сме народъ, ако у насъ има живо народно чувство, ако има зрѣло народно съзнание, никога нема да приемѣмъ да неплащамы ужъ и да са не мѣсимъ въ управленіето на народнитѣ си работи.

Състояніето преди постановленіето на Ексархията е йоще прѣсно да ни подсѣти що трѣба да правимъ. Тогава ний не избирахмы свѣтници и не имъ плащамы колкото щѣхмы, но свѣтници нмаме и земахъ си сами колкото щѣхъ, глобѣхъ ни както щѣхъ, безъ да ни питатъ. Отъ нашия грѣбъ конаци са въздигахъ въ Цариградъ, огромни капитали са съставяхъ, а ний си оставахмы и безъ пари и безъ воля.

Може на нѣкои отъ цариградскитѣ Българи да са ревни ролята на нѣкогашнитѣ грѣцки голѣмци, но народа трѣба да си отваря очитѣ. Ний му казвамы това и си омивами рѣцѣтъ.

Но като казахмы че народа трѣба да

дава и да плаща, то не ще каже да мижи и да дава. Не, той трѣба да знае защо дава и колко дава, трѣба да търси смѣтка и да не оставя да отиватъ работитѣ споредъ пословицата «единъ плаща, другъ пие». Отъ това излѣзва че е необходимо обнародваніето на годишна ексархийска равномѣтка, за която са споменува въ прошеніето, и ний са чудимъ защо са чака йоще, та не са побърза да стане това по-скоро за успокояване на духовитѣ.

Колкото за Синода на Ексархията, за който споменува прошеніето, ний нема да кажемъ освѣтъ че, нито ексарха е виноватъ, нито пѣкъ свѣтницитѣ сѣ криви че нема Синодъ. Вината е у владѣцитѣ, защото тѣ сами нематъ добрата воля да изпълняватъ точно длѣжноститѣ си.

Това е нашето мнѣніе колкото са камае до самото разискваніе на събраніето отъ 2 Майя. Преди да свѣршимъ, ний сме длѣжни да кажемъ и това, че държеніето на засѣданіето на Фенерѣ, въ метоха на Българската черква, метохъ, който е подъ надзоръ на едно високо духовно началство, безъ неговото позволение, както и формалния характеръ, който сѣ искали да му дадѣтъ нѣкои, сѣ двѣ точки, върху които, види са, събравшитѣ не сѣ премислили до-колкото трѣба.

Само въ качеството си на Българи живущи въ Цариградъ, интересующи са за сѣдбинитѣ на едно учреждение, въ създаваніето на което и тѣ сѣ имали своята частъ, тѣ иматъ право до колкото щѣтъ да са сбиратъ и да размишляватъ. Никакъвъ другъ характеръ не може да са отдава на тѣхното събраніе. Тогава защо то да става на Фенерѣ въ метоха, който не е притежаніе на нѣколко цариградски Българи?

Писмата, които приемаме отъ Скопската Епархия, едно на друго си противорѣчатъ относително до избираніето на новия владѣка за тая епархия. Споредъ едно писмо, епархията, освѣтъ вранѣската кааза, едногласно избрала за владѣка г-на Кирила Българодрѣшкѣи и Вранѣнци испратиле протестъ до Ексархията срещу това избираніе, като й казвале че, или г-нъ Доротея да имъ испрати, или ще сѣ присѣдинѣтъ изново съ грѣцката Патриархия. Нѣкои сѣ искатъ да кажѣтъ че това са вършило по подбутваніе на дѣда Доротея, което, ако е наистина, не му прави честь. Ний мислимъ че много добръ ще стори дѣдо Доротея ако стои неутраленъ и, като му дойде времето, може да са избере за друга нѣкоя епархия. Нека си припомнимъ архіерейската дума, която е далъ предъ едно събраніе отъ високостоящи хора. — Съ друго писмо тоже ни явяватъ, че венчикитѣ епахиоти сѣ съгласни въ избираніето, освѣтъ нѣкои замяндави на г-на Доротея, които го искали, по самата причина за да могѣтъ да си зематъ това щото имъ е длѣженъ. Въ реда на тия билъ, както казватъ, и вранѣнскѣи учителъ, нѣщо, което не на са ще да повѣрваме. Но, както и да е, ний ще кажемъ на Вранѣнци да са оставѣтъ отъ каприцитѣ си, защото по такъвъ начинъ нема да сполучѣтъ, макаръ и да сѣ писали на г-на Доротея да стиде

на Патриархията, та тя да имъ го испрати, ако не имъ го испраща Ексархията.

— Вѣстватъ отъ Пиротъ, че битолския владика г. Евстатиѣ, който е испратенъ отъ Ексархията въ тоя градъ да предстоѣва за избирането на новъ пиротски владика, никакъ не постигналъ прилично въ свикването на избирачѣтъ. По поводъ на това, тамошния каймакминъ телеграфиралъ на нишския мюте-сарифинъ за постѣпката на владиката. Какъвъ край е зела работата, не ни явяватъ; но ний са научили че, по причина на това, Правителството напомнило на Ексархията щото за напредъ да пази да не ставатъ вече такива безредици.

— За работитъ на учителския съборъ, който са държалъ въ Пловдивъ по Великденскитъ празници, както бѣхме явили за него въ единъ отъ миналитъ си броеве, ний видѣхми обнародвана една дописка въ *Источно Време*. Споредъ тая дописка нѣкои нередовности станали ужъ, нѣщо, което не ни са ще да вървами, защото дописката ни са види да е написана май пристрастно.

— Арапското население въ Палестина протестувало противъ избирането на новия нерусалимски патриархъ, въ което то не участвувало. То обадило на г-на Иеротея въ Смирна да си стои на мѣстото, защото го неприпознава за нерусалимски патриархъ.

— Позната е на читателитъ ни пре-приятна, която отъ нѣкое време насамъ съществува въ пазухата на Иерусалимската Черкова. Тая прецирня ще постоѣнствува, види са, да трае до тогава, до когато или Арапитъ са освободѣтъ съвършено отъ майката Черкова, Икуменическата Патриархия, или когато ума дойде въ главата на нашитъ православитъ Еллии. Днесъ за днесъ Иерусалимската Черкова стои безъ патриархъ. Работеше са единъ уставъ за избирането на новъ патриархъ но и той са изработи така, щото всекога Гърцитъ да буравятъ и да стоѣтъ на чело. Разбира са, че Арапитъ не щѣтъ да приематъ никога подобенъ уставъ или, ако по нѣкои обстоятелствени причини, го приематъ, то не ще бѣде за дълго време. Но, когато и да е, Арапитъ ще придобиятъ своята черковна автономия, като народъ отдѣленъ отъ Гърцитъ. Тогава иде редъ на православнитъ Арнаути и Куцовласи. Времето не е далече и единъ добъръ денъ на вратата на Икуменическата Черкова ще тропне и това питанье, както сж тропнали и толкова други.

— *Дунавъ* казва, че тѣлото на изгубеното Българче, въ Кюстендилъ са намѣрило въ една вада на близо до града. Момчето било удавено, но нѣкои бѣлзи по тѣлото му направили хората да върватъ, че то ужъ наистина е било откраднато отъ Евреитъ. Сръдецкия мюте-сарифинъ испратилъ една комисия въ Кюстендилъ за да разгѣда работата. Въ тая комисия щѣлъ да земе участие и г. Иларионъ, кюстендилския владика.

— Споредъ послѣднитъ писма отъ Кукушъ, истиямитъ са извършили въ тоя градъ. Всичкото население, освѣтъ двама Унйати, са произнесло за българско и че припознава Ексархията.

— Увѣряватъ ни, че Правителството на-скоро щѣло да предаде на Ексархията хюджетитъ на подарената градина.

— Днесъ са учакватъ да пристигнатъ въ Цариградъ двама отъ синодалнитъ старци на Ексархията, именно: Т. П. П. търновския владика г. Иларионъ и русенския г. Григорий.

— Игумена на манастиря Св. Пантелемона (Русико) въ Света Гора са поминалъ. Да видимъ какъ ще са постигнѣли за избора на новъ игуменъ! Читателитъ ни знайтъ, че распрата по това питанье между Патриархията и рускитъ калугери не е малка и че отъ времето и са даде нѣщо като политически характеръ.

— Споредъ *Фаръ дю Босфоръ*, неспоразумѣнието между Правителството и барона Хирша са изравнило. Послѣдния са задѣлжилъ, въ името на една австрийска компания, да довърши желѣзницата отъ Сръдецъ до Нишъ.

— Пишатъ ни отъ Съръ, че запрѣнитъ отъ Брое, по грѣцко наклеветяване, испратени въ Солунъ, оправдали са и са върнали въ селото си. Българитъ въ Съръ исказватъ хиледи благодарения на Ц. Правителство, което въ милостта и правосѣдието си дало вече воля да си направятъ параклисъ въ махалата Каменница. Въ Съръ вѣтрѣ станала една българска свадба, която вѣнчалъ български нѣкой попъ отъвнъ. Епископа намѣстникъ на грѣцкия въ Съръ владика, защото не зели отъ него позволение теглилъ на хюкюмата вѣнчавшия, вѣнчания и българския въ Съръ учителъ, че той ужъ далъ дозволително за вѣнчаване на грѣцка свадба. Вѣнчавшия не дошелъ, вѣнчания казалъ че не е Гръкъ а е Българинъ, и учителя казалъ че не е давалъ дозволително за грѣцка свадба. Епископа постоѣнствувалъ че въ Съръ той не познава ни Гръци ни Българи а Христени, на които мнѣтитъ-башия е той и той има право да ги вѣнчава и развѣнчава. Оставало да рѣши мюте-сарифина. Хайдаръ бей забѣлѣжилъ на епископа, че споредъ разрѣшението по Висока заповѣдъ да си иматъ Българитъ въ Съръ отдѣлна черкова отъ Гърцитъ, не може да имъ забрани да не издаватъ и особени дозволителни за вѣнчаванье. На това епископа, като немалъ какво да каже, позволилъ си да избѣрбори: «когато е било така, азъ щѣ пишижъ на сѣщия митрополитъ, който е сега въ Цариградъ, да отиде на Портата и да си върне берата назадъ, когато правдинитъ му са потѣпкуватъ.» «Волни сте, рѣкълъ мюте-сарифина, да работите както обичате, но азъ не можъ да спирамъ това, за което немамъ висока заповѣдъ,» и пусналъ обвиняванитъ. Дописника исказва желанье щото часъ по-напредъ да станжтъ истиямитъ и въ тая епархия, на която почти населението е българско.

— Изъ Русе вѣстватъ, че свадбитъ зели да ставатъ май по алафранга съ балове и европейски дансове. Ний напредваме! Младитъ моми и момци, които не били вѣщи въ европейскитъ дансове, като видяли надлежната имъ потребностъ, хванжли си особитъ за това учителъ. И така нашитъ моми и момци станаха вече досуцъ *мадмоазелки* и *мусювици*! И така ний напредваме, благодарение на чуждата цивилизация!

— Изъ сѣщия градъ свѣватъ, че читалището *Зора* са поправило. Читалищно настоятелство било избрано отъ трудолюбиви и разумни млади. Читалищнитъ членове са размножавали и стари хора исказали желанье да зематъ участие въ това заведение. Това е едно похвално евление, съ което ний не можемъ да не почеститимъ на русенскитъ истиннопросвѣтени момци.

— Единъ Българинъ испратилъ слѣдующето писмо за обнародване въ *Journal des Instituteurs*:

«Вий вѣстихте въ единъ отъ вашитъ броеве, че Н. Блаж. Българския Ексархъ съгласно съ Светия Синодъ и Мирския Съвѣтъ е свързѣлъ проекта за заведение на единъ български Лицей, който ще са поддържа отъ доходитъ които българскитъ епархии ежегодно внасятъ въ ковчега на Ексархията. Тая новина ни интересува въ висша степенъ и ний бихми желали да вървами че свѣденията които ви сж дадени произхождатъ отъ добръ источникъ. Нуждата за едно заведение отъ този родъ помежду насъ са осѣщаше отъ много време, защото невольо днесъ българскитъ юноши сж принудени да са изселяватъ изъ татковината си за дошляняне на тѣхното образование въ разни страни на Европа. Училищата на Букурещъ, на Българдъ, на Одесса, на Москва, на Виена, на Прага ипр. сж пълни съ млади Българе ученици, които било би предпочително да бѣдѣтъ събрани въ едно и сѣщото заведение. Но за зла честь, г-не уредниче, какво и да би било нашето съчувствие за единъ такъвъ проектъ, този проектъ не съществува освѣтъ въ вашия журналъ и никога не е минавалъ презъ ума на българския Ексархъ. Българската цариградска публика, — и ний го обявяваме формално тука — познава добръ работитъ на Ексархията, които сж единъ лабиринтъ неопредѣленъ. Вѣтка година наистина повече отъ три хиледи лири турски са внасятъ въ ковчега на Ексархията, нѣ дѣ отива това количество никой незнае. Жално е да правиме такъви разяснения, нѣ не трѣбва да криеме нищо, когато нашата длъжностъ ни заповѣда да говориме. Свършвамъ прочее, като ви увѣрявамъ най-чистосвѣстно, че до когато тѣзи които са днесъ на челото на нашата Ексархия не сж въодушевяватъ отъ едно по-големо самоотвържение и отъ едно родолубие по-съобразно съ нашата епоха, до тогава не е никакъ възможна надѣждата за уметвното развиванье на нашия народъ. Благоволете г-не, да приемете увѣрението на най-симпатическитъ ми чувства за всекога което са отнася до успѣха на нашето мѣсто.»

Б. Р. — Какво да кажемъ за тая дописка, или по-добрь, какво да кажемъ за тоя Българинъ, който си е позволилъ да говори съ такъвъ езикъ въ единъ чуждъ вѣстникъ? Ний би оправдали до-нѣидѣ неговитъ възрѣния, но страстѣта къмъ лица, която е въодушевявала перото му, исхабява всичкото добро намѣрение, което може да каже че е ималъ да принесе полза съ тая си дописка. Нѣ! Това не е станало съ добро намѣрение. Работата сама показва че той не е търсилъ нищо друго, освенъ да удовлетвори злостата си и за това сѣ

е позволил да лъже безочливо и да напада безобразно. На такива Българи хулници по злоба и мъст, възражение то е *харама*, — *халам* имъ е презрѣнието, за което сж достойни като клеветници.

Единъ приятелъ ни моли да обнародваме слѣдѣщото:

«Има една поговорка френска, която казва: «*Il y a des torts qu'il ne faut jamais redresser.*» Г-нъ Душановъ не зель тѣзи поговорка подъ вниманіе, когато помѣтилъ тѣзи дни въ всичкитъ бѣлгари въѣтници една *Поправка* за титла *Блаженство*, която са турнала *„могор“* — *„какъ“*, предъ името на Н. Преозвѣстие Търновскаго Илариона, — въ книжката която е посветилъ нему. Таквази една *поправка*, въ която ний глѣдаме, че титлата *Блаженство* минува отъ едно лице на друго, види ни са повече ироническа, отъ колкото сериозна; — може би, кой знае, да е измолена, интъкъ г-нъ Душановъ не би правилъ таквизъ смѣшни протести и извинения по-многошумни и отъ самия изворъ. Колкото за насъ ний глѣдаме на г-нъ Душановата *погрѣшка* като на едно неволно прокобяване, а на *поправката* му като на едно потвърдяване.»

Б. Р. Ний не разбирами що иска да каже съ това нашия приятелъ и що го блязи.

ВЪНКАШНИ НОВИНИ.

Додѣто политическия свѣтъ са занимава съ руския императоръ, който е на расходка въ столицата на Германската Държава, като гостъ; съ австрийския императоръ който са заврѣца отъ своето пѣтуване по Далмация въ хубава *Виенна*; додѣто политическия въѣтници правятъ всѣкакви описания на тържества и изказватъ различни теории за одържанъето на мира въ Европа, одържанъе, което зависяло отъ тихия разговоръ на Бисмарка съ Горчакова или отъ сладкитъ поглѣждания на Вилхелма съ Александра, ний желяемъ да обрнемъ погледитъ на своитъ читатели къмъ друга една страна.

Ний желяехми да имъ прикажемъ за народнитъ горчевини и неволни, за глада и неволитъ на работническото съсловие въ Европа и въ Америка. Но тѣзи разкази бихъ ни отвели твърдъ на далече, а намъ нито времето, нито мѣстото ни позволява да са простираме много върху този предметъ. Въ таквъ случай ний ще кажемъ нѣщо за движеньето на работническия класъ въ Германия, дѣто неволитъ и теглитата сж най-много.

Като искатъ да си помогнатъ на болкитъ, работницитъ въ Германия, дору кафеджийтъ и прислужницитъ въ къщата, сж си съставили особити дружини, които иматъ за цѣль: какъ да направятъ по утѣшително положението на бѣднитъ си фамили.

Но раздѣлени тѣзи различни дружини, сж са видѣли незаможни да извършатъ сполучливо цѣльта си. И ето днесъ тѣ простирагъ крѣга на своитъ дѣйствиия и са мѣчатъ да си съставятъ особита: *нѣмска работническа партия*.

Ний спѣшамъ въ работническитъ ор-

гани программата на тая партия и едно въззвание къмъ социалисто-демократитъ въ Германия.

Възването призовава всички нѣмски работници и демократи да са слѣжатъ въ една партия.

Другари! Въ продължение на третѣ послѣдни мѣсеца, казва възването, станжли сж нѣколко конференции за обсъждане на обединението на социало-демократитъ въ Германия въ една крѣпко организирана работническа партия. Въ настоящето време ний сми въ състояние да направимъ една по-далечна стѣпка за основанъето на тая партия. Ето защо ний ви призоваваме, всички васъ другари и братя, на единъ общъ конгресъ.

Касае са да създадемъ такова дѣло, о което трѣбва да са разбие яростта на преслѣдваніята на враговетъ ни, сирѣчь на враговетъ на работническото движенье; такова дѣло, върху трайнитъ основи на което могла би да са развива могуществено и побѣдоносно нашата партия. Ний сми увѣрени въ вашето съчувствие.

Конгресса, който са свиква, ще има той редъ на занятия: 1° обединението на социало-демократитъ въ Германия; 2° программа, която основава работническата партия; 3° организацията на тая партия; 4° нейния печатъ; 5° агитацията на партията; 6° избора на управление на партията.

Программата на нѣмската работническа партия, между другитъ любопитни редове, съдържа и слѣдующето:

1. Труда е извора на всичко богатство и на всяка култура, и така както полезния трудъ е възможенъ само въ обществото и чрезъ обществото, то произведението на труда безъ всѣко намаляване, съ еднакво право принадлежи на всички членове отъ обществото.

Въ съвременното общество орждията на труда сж станали монополъ на капиталиститъ. Тая обусловенна зависимость на работническия класъ е причина на сиромашеството и на рабството во всичкитъ имъ форми.

Освобождаването на труда трѣбва да бжде дѣло на работническия класъ, отнositелно който всички други классове представляватъ само една реакционна масса.

Работническия класъ работи за своето освобождаване преди всичко въ предѣлитъ на съвременното национално господарство, като съзнава между това че необходимъ резултатъ на стремленията му, резултатъ общъ съ работницитъ въ всички културни страни, ще бжде международното братство на народитъ.

Като излази изъ тѣзи основни положения, нѣмската работническа партия са стреми, съ помощта на всички законни средства, за урѣжданъето на свободно господарство и на социалистическо общество, за премахването на системата на работническата заплата съ нейния желѣзенъ законъ на експлуатация во всѣка форма.

За да приготви рѣшението на социалното питанъе, нѣмската работническа партия ще търси [учреждения на производителни дружини съ господарственна помощъ подъ демократическия контролъ на работническия народъ. Производителнитъ дружини, — както проми-

шленнитъ, така и земеделческитъ — трѣба да бждатъ уредени въ такива размѣри щото отъ тѣхъ да би могла да са развие социалистическата организация на цѣлостта. Ний ще са повърнемъ други пѣтъ да прикажемъ какви свободни основи за господарството иска нѣмската работническа партия.

Вѣститъ, които иджатъ отъ бойното поле въ Испания, сж неблагоприятни за Карлиститъ. На 1 Майя тѣ бомбардирани крѣпостта Гветария и нанесли голѣми загуби на царскитъ войски, но немогли да превзематъ крѣпостта. Генералъ Монтенегро растурилъ карлистическата фабрика за топове и за фишеци, която са намирала въ областта Валенция. Донъ Карло е държалъ воененъ съвѣтъ отъ всичкитъ си генерали и направилъ нови заеми за купуване на храна, оржжия и пр.

Въ Сърбия духоветъ сж много развълнувани. Министерството са мѣчи да приготви общественото мнѣние да са прегледа конституцията въ смисль консервативенъ. Вѣрва са че съвернитъ сили сж дали на князь Милана да разбере опасноститъ, които би произлѣзли за Сърбия отъ полаганъето на една нова конституция, додѣто Сърбитъ сж живѣли досега подъ едно патриархално управление. Промѣненіето са извърши на бързо, додѣто трѣбваше да урѣдѣтъ по-напрѣдъ едно преходяще състояние, като оставатъ духоветъ да узрѣжатъ и да са развиятъ въ народа малко-по-малко свободолобивитъ и парламентарни нарѣдби. Но Сърбекитъ държавни мѣже са на друго мнѣние; тѣ мислятъ че причинитъ на сегашнитъ злини сж неспособността на управителитъ. Началницитъ на различнитъ партии, които сж обезпокоени за бѣднината на Сърбско, сж занимаватъ съ единъ кроежъ за сливането на партиятъ, сливане, което имъ са иска да извършатъ подъ покровителството на едно министерство съставено отъ хора изъ всичкитъ партии. Г-нъ Груичъ са отдѣлилъ отъ партията на Омладина за да спомогне да са тури въ дѣйствиє речения планъ. Г-нъ Христичъ са натоварилъ да направи преговоритъ между партиятъ. Той са показалъ расположенъ да спомогне, колкото му е възможно, да са усмѣстѣви сливането на партиятъ. Честита ще бжде Сърбия, ако г. Христичъ, който е искусенъ политикъ и човѣкъ съ примирителенъ духъ, сполучеше да направи да са съгласѣтъ и съединѣтъ всичкитъ сърбски партии.

Пѣтуванията и посѣщеніята на императоритъ по Европа занимаватъ твърдъ много европейскитъ въѣтници. Едни виждатъ въ това съюзи и коалиции, а други сигуранции за общия европейски миръ. Ний ако и да не вѣрваме нито едното нито другото, не готови сме да са съгласимъ на минута, че само всеобщото обезоружаванъе ще да запази донейде общия миръ, но и то не за дълго време, защото днешното економическо състояние на Европа рано или късно ще да произведе вътрѣшни социални движения. Това е, което кара Германия, Россия и Австрия да са въоружаватъ.

РАЗНИ РАБОТИ.

ВАЛТЕРЪ СКОТЪ. — Валтеръ Скоттъ би наистина единъ отъ най-прочутитъ романисти въ сегашния вѣкъ. Той са е родилъ въ Единбургъ на 1771 г., а умрълъ на 20 Септември 1832, въ Абботсфордъ. Неговия талантъ не са посочи отъ рано. Той бѣше отъ обикновеннитъ човѣци въ книжовното поле. Най-напредъ изучи правото, станж сѣдникъ на 1799 г., и послѣ, въ 1806 г., управителъ на събранъето въ Единбургъ. Валтеръ Скоттъ имаше извѣрдна наклонность къмъ старитъ, и положението, въ което са намѣрваше, му позволи да са предаде съвѣстъ на тая си страсть.

Ветхитъ легенди съдържаважъ за него особена привлѣкателность, и въ пѣтуванъето си по различни страни, той събра всички популярни приказки и раски, които послѣ направи въ стихове. При свѣршѣка на тая епоха, той започна да взема значително мѣсто между книжовницитъ на Велика-Британія.

Слѣдъ малко, той научетжъ поезията и пригърна прозата; неговия гений са развиваше въ превѣсходнитъ дѣла и сполучливитъ му списаниа.

Неговия първъ романъ е *Лаверлей*. Насърченъ отъ първата си сполука, той не слѣдъ много време написа и издаде едно слѣдъ друго йоще много други романи, повечето съ псевдонимъ или цѣкъ съвѣстъ безъ име.

Тѣзи съчинения не приехж сѣ еднакво оцѣняване, но въ всички са намѣрватъ еднакви качества: едно извѣрдно искусство да описва различнитъ характери и да прави да говорятъ героитъ на романа, една превѣсходна дарба да описва мѣстата, костюмитъ (облѣклата) и нравитъ, било челядни, било юнашки, или комически.

Той е много сполучливъ въ описанията си; често ний тамъ срѣщамъ голѣми подробности и продължения, но тѣ сж толкова точни, щото този неговъ недостатѣкъ е допростенъ.

Честъта и славата на Валтеръ Скотта много скоро са умножихж чрезъ неговитъ съчинения; той купи имотитъ на Абботсворда, близо до Тведъ, дѣто си направи едно превѣсходно живѣлище; но на 1826, поради едно банкрутство, той изгуби вѣнчко. Испълненъ отъ сила и ревность, той пакъ започна да работи, и издаде на свѣтъ *Живота на Наполеона*, съчинение отъ 10 тома, дѣло доволно пристрастно, което немъ много голѣма сполука; послѣ, той почна романитъ, които обезсмѣртрихж името му.

Между неговитъ поеми, по-забѣлѣжителни сж: *Законъ на послѣдното министерство* (1805 г.), *Марлионъ*, *Госпожата на Езерото*, *Лорда на Островитъ* (1808 до 1810).

Между неговитъ романи, по-уважаеми сж: *Единбургската тѣмница*, *Ивановъ*, *Роброу*, *Дамермоорската годеница* и проч.

Съчиненията на Валтеръ Скотта сж са превели почти на вѣнчкитъ европейски езици. На езика ни обаче нема йоще нито едно преведено.

Валтеръ Скоттъ, можемъ да кажемъ, стои на по-първа степенъ отъ повечето романисти на днешно време; неговитъ романи ще са прочитатъ всякога и ще живѣятъ вѣчно, когато между това много други ще бѣдѣтъ забравени: а то е, защото този писателъ е билъ всякога мораленъ, и защото не е търсилъ случай въ списанията си, да съблазнява и развращава обществото.

Какъ трѣба да прочитамъ. — Споредъ наставленията и многогодишнитъ опити на учени мѣжъ, въ прочитанъето трѣба да са пазѣтъ тѣзи три нѣща: 1° редовность, 2° умѣренность и 3° размисляне.

1° Пазете редовность. Щомъ като си избереете една книга за прочитъ, и разбира са не само да са каже че сте я прочели, но за да извлѣчете изъ нея нѣщо интересно, и полезно не дѣйте бърза да дойдете по-скоро до края ѝ. Не дѣйте гледа поскоро да я свѣршите за да захванете друга. Нищо, може би, не е до толкова способно да затъмни и разбѣрка умственитъ способности и да пороуди единъ неизгледванъ хаосъ въ духа, колкото распокжсанитъ прочити или пакъ прескочливитъ и недовършенитъ. Чакъ когато вече можете рѣче че сте хванжли цѣлото съдържане на тая книга, когато разберете добръ предмета, вий можете да преминете на друга.

2° Четете съ умѣренность. *Малко наведнѣжъ.* Както многото претоварване на стомаха докарва доѣгване и послѣдѣ немилаанъето, сжщо и претоваренния духъ не може да поема всичко онова, което е повече отъ силитъ му. Както изишната храна много пѣти намѣсто да ползува поврежда, сжщо и изишно претоварване на духа е вредително.

3° Четете съ размисление. Откакъ прочетете единъ предметъ или една цѣла книга, повърнете са и са попитайте да си дадете смѣтка за всичко това. Направете си слѣдующитъ питання 1° Кога е изобщо цѣлѣта на цѣлото списане, и частната на всѣка отдѣлна глава. 2° Какъвъ е плана, хода, който е послѣдвалъ съчинителя за да постигне тая цѣлъ; каква е заврѣската срѣдѣта и развѣрѣската му? 3° Какви изражения е употребилъ за да изрази тая или оная идея.

Нека читателя при всѣко едно прочитане на нѣкое хубаво изражение, на нѣкое любопитно свѣдѣние, на нѣкое полезно познание, извади бѣла книжка и си го бѣлѣжи, а такъизи бѣлѣжки да преписва въ нѣкое особно за това книгоносиче. Освѣнъ това, той трѣба да си избере нѣколко книги препорѣчени, които често да прочита и приповтаря така внимателно, като че самъ той ще съчинява тия книги.

Тогава, но тогава само прочитанъето ще принесе ожидаемитъ ползи и плодове. Тогава само ще може всѣки да има увѣренне че прочетеното му е научено и присвоено.

Полза отъ прилѣпитъ. — Между животнитъ, които хората отъ незнаане мразятъ, гонятъ и убиватъ, спадатъ такожде и прилѣпнитъ; отъ незнаане, казвами, защото ако биха ги познавали по-отблизо, не биха правили това. Тѣзи ношци животни сж много полезни за насъ, защото истребятъ много червеи, пеперуди и гжсѣници, които опустошаватъ нашитъ сѣитѣи, градини, гори и прѣ. Мнозина учени са испитвали и разглѣждали съ микроскопъ (увеличително стѣкло) измѣта на прилѣпнитъ и намѣрили въ него крила и крака отъ пеперуди, мухи, червеи и др. т. Както сж полезни птицитъ, които трѣбятъ дене вредителнитъ малки животинки, така сжщо сж полезни прилѣпнитъ за ноше. Забѣлѣжило са е, че единъ прилѣпъ хваща 12 буболечки за единъ часъ, а други 16 мухи за сжщото време. Въ горня Италия прилѣпнитъ хвѣркатъ не само по улицитъ, но влизатъ и въ стантѣ на кѣжѣята; ама тамъ хората не нападатъ на тѣхъ да ги убиватъ, както по насъ, защото знаятъ, че сж полезни. Съ хиляди примѣри е доказано, че прилѣпнитъ сж полезни за насъ. Като е така трѣба и ний да са увѣримъ въ полезностьта на тѣзи животни и да ги не убивамъ.

Климата са поправя съ дрѣветата. — Познато е, че климата въ горния Египетъ е толкова сухъ, щото не вали дѣждъ, а и въ така наречената Делта преди нѣколко години валило дѣждъ само 5-6 пѣти на годината. Египетския подкралъ преди нѣколко години заповѣдалъ да насаждать въ Делта до 20 пѣтиона и повече дрѣвета. Когато порасли тия дрѣвета, отъ 5-6 пѣти, захванало да вали по 40 пѣти на годината дѣждъ. Това расказватъ разни пѣтешественици, които сж пѣтували по Египетъ.

Гарванска старость. — Естественната история ни учи, че гарвана живѣе повѣче отъ сто години. Мнозина питатъ: а че кой е брилѣтѣ години? Въ Виѣна имало тенекеджиякойто ималъ единъ гарванъ, останалъ отъ прѣдѣламу, съ силни документи доказалъ, че нгсѣа гарванъ билъ на 120 години стареи.

Споредъ както явяваме въ отѣла на Вѣтрѣшнитъ новини, днесъ пристигнаха въ града ни Т. П. П. Търновский г-нъ Иларионъ и Доростоло-Червенский г-нъ Григорий.

ОБЯВЛЕНИЕ. — Условиата, по които ще ся прииматъ за напѣрѣдъ ученици въ Габровскитъ пансионъ и училища, сж слѣдующитъ: 1-во Приеманъето на ученицитъ ще сж начене отъ 1-ви Иулия и ще сж свѣрши до 1-ви Септември; по кѣсно не ще сж приеме никой.

2-ро Годишната плата за въ мѣжския пансионъ е 13 1/2 лир. тур. или тринадѣсѣтъ и половина лир. тур., които ще са предѣлачатъ при постѣпанъето въ пансионъ.

3-то Годишната плата за въ девическия пансионъ е 12 1/2 лир. тур. или дванадѣсѣтъ и половина лир. тур., които такожде са предѣлачатъ при постѣпанъето въ пансионъ.

4-то Сѣкий, който желае да постѣжи като ученикъ въ Габровското училище, трѣба да прѣдѣстави свѣдѣтелство за поведѣнието си и успѣхитъ си отъ учителитъ, при които сж е училъ, или отъ общината. Безъ такова свѣдѣтелство никой не сж приема за ученикъ.

5-то Новопоступающия предварително трѣба да държи испитъ, спорѣдъ програмата на Габровското училище, за онзи класъ, въ който желае да постѣжи. Безъ испитъ никой не сж приема въ училището.

6-то Сѣкой ученикъ трѣба да си има потребната постилка, завивка, дрехи и пр.

Габрово, 9 Майя 1875 год.

Училищно Настоятелство.

ВѢСТЪ. — По причини не зависящи отъ насъ, изданието на *Тайнитъ на Инквизицията* и отъ *Цариградскитъ Потайности* неможахъ да започенж на уреченото врѣме. Но сега вече редовното имъ издаване започенва и първитъ книжки и отъ двата романа са испечатахж и ще са раздадатъ и распрятятъ. За това молимъ почитаемитъ си Настоятели и Читалищни Настоятелства, да побѣрзатъ да ми свѣтъ колко подписници сж събрали за да имъ испратимъ книжкитъ.

Тайнитъ на Инквизицията ще има за сѣка брошурка (на 48 стр.) по 2-3 картини отъ поважнитъ собития, а цѣната ще остане сжщата.

Писма было или пари, трѣбѣ да са испрачатъ на право до мене: въ Кюрѣджи-ханъ № 33 на Мамудъ-паша въ печатницата на О. Каванѣанъ.

Цариградъ, Майя, 1875.

Н. Тодоровъ.

ОБАЖДАНЕ. — Книга *«Селскіат Лѣкаръ»* са печѣта веке и следъ два мѣсеца ще бѣде готова; така сичкитъ наши настояшници и приетели ще сторатъ добръ ако испратѣха поскоро имената отъ помощницитъ, за да са напечѣтатъ на край въ речената книга, на която цѣната е двайсетъ и шѣсть гроша напѣрѣдъ платени. Онизъ лица, които платятъ десѣтъ книги, приематъ една даръ. Писмата са испрачатъ до побратимъ Іанка Ковачовъ въ Виѣна, 14 Майя, 1875. Виѣна.

Печатница на Карапетровъ и Дрѣж.

Цариградъ. Асма-алтх 6